

Sygn. akt I C 962/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2023 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Marek Jasiński
-----------------	-----------------------

po rozpoznaniu 26 stycznia 2023 r. w G.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. M.

przeciwko (...) Company z siedzibą w S. (Irlandia)

o zapłatę

I. zasądza od (...) Company z siedzibą w S. (Irlandia) na rzecz A. M. kwotę 250 euro (dwieście pięćdziesiąt euro) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 15 marca 2021 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od (...) Company z siedzibą w S. (Irlandia) na rzecz A. M. kwotę 387 zł (trzysta osiemdziesiąt siedem) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 962/20

UZASADNIENIE

Pozwem z 4 marca 2020 r. powód A. M. domagał się zasądzenia od (...) z siedzibą w S. (...) kwoty 250 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 8 marca 2019 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie pozwu powód wskazał, że zakupił bilet lotniczy, zawierając umowę, na mocy której pozwany był zobowiązany do przewozu lotniczego powoda na trasie O. – G.. Przewóz miał nastąpić 6 marca 2019 r. Lot nie odbył się o czasie i był opóźniony o 4 godziny, w związku z czym, na podstawie przepisów Rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, przysługuje mu odszkodowanie w wysokości 250 euro.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) w pierwszej kolejności wniósł o odrzucenie pozwu, podnosząc zarzuty braku jurysdykcji krajowej i niedopuszczalności drogi sądowej, zaś na wypadek, gdyby Sąd nie uwzględnił tych zarzutów, wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Odnosząc się do żądania pozwu, pozwany potwierdził, że łączyła go z powodem umowa przewozu lotniczego, a także że do opóźnienia lotu doszło. Zarzucił jednak, że w dniu lotu, w ramach rotacji samolotu, poprzedni lot miał zderzenie z ptakiem, co wymagało przeprowadzenia inspekcji samolotu przez spornym lotem. Okoliczność ta, jako niezależna od przewoźnika, wyłącza jego odpowiedzialność za opóźnienie lotu.

Prawomocnym postanowieniem z 29 lipca 2021 r. Sąd odmówił odrzucenia pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

6 marca 2019 r. pomiędzy A. M., jako pasażerem, i (...) z siedzibą w S. (...), jako przewoźnikiem, zawarta została umowa przewozu lotniczego, na podstawie której A. M. miał odbyć lot na trasie O. (...) – G. (...).

dowód: okoliczność bezsporna, a ponadto kopia karty pokładowej – k. 8

Lot (...) odbył się z czterogodzinnym opóźnieniem. Przyczyną było zderzenie samolotu, który miał wykonać ten lot z ptakiem w czasie poprzedniego lotu (...), odbywanego tego dnia wcześniej, w ramach rotacji samolotu. Wymagało to uprzedniego dokonania sprawdzenia samolotu i stosownych napraw.

dowód: kopia raportu inżynierskiego z tłumaczeniem – k. 57-63.

Pismem z 2 kwietnia 2019 r. A. M. złożył reklamację z tytułu opóźnionego o 4 godziny lotu, wzywając (...) do zapłaty kwoty 250 euro odszkodowania, w terminie tygodniowym od dnia otrzymania wezwania.

dowód: kopia wezwania do zapłaty – k. 9.

Sąd zważył, co następuje:

Strony postępowania łączyła umowa przewozu osób, uregulowana w art. 774-778 k.c. Zgodnie z treścią przywołanych przepisów, przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób. Do przewozu osób drogą lotniczą zastosowanie mają również przepisy ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze oraz przepisy prawa unijnego.

W niniejszej sprawie powód opierał swoje roszczenie na regulacji zawartej w Rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającym rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (dalej: Rozporządzenie). W myśl art. 5 ust. 1 lit. c Rozporządzenia w przypadku odwołania lotu, pasażerowie, których to odwołanie dotyczy mają prawo do odszkodowania od obsługującego przewoźnika lotniczego z wyjątkami przewidzianymi w tym przepisie. Wysokość odszkodowania uzależniona jest zaś od długości lotów; przy określaniu odległości, podstawą jest ostatni cel lotu, do którego przybycie pasażera nastąpi po czasie planowego przylotu na skutek opóźnienia spowodowanego odmową przyjęcia na pokład lub odwołaniem lotu. Stosownie do art. 7 ust. 1 lit. a Rozporządzenia dla wszystkich lotów o długości do 1.500 kilometrów pasażerowie otrzymują odszkodowanie w wysokości 250 EUR.

Mając na względzie utrwaloną linię orzeczniczą Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dawniej Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości) Sąd zważył, że powołane przepisy Rozporządzenia nr 261/2004 należy interpretować w ten sposób, iż do celów stosowania prawa do odszkodowania, pasażerów opóźnionych lotów należy traktować jak pasażerów odwołanych lotów oraz że mogą oni powoływać się na prawo do odszkodowania przewidziane w art. 7 tego Rozporządzenia, jeżeli z powodu w/w lotów poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny, tzn. jeżeli przybędą do ich miejsca docelowego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu. Niemniej, takie opóźnienie nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu było spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego (tak:

Europejski Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawach połączonych C-402/07 i C 432/07).

W niniejszej sprawie bezsporne było, że przedmiotowy lot został opóźniony o 4 godziny. Bezsporna była również odległość pomiędzy lotniskiem odlotu, a lotniskiem docelowym. Istota sporu sprowadzała się do oceny czy występują nadzwyczajne okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków. Strona pozwana powoływała się bowiem na fakt, że opóźnienie powstało na skutek zderzenia samolotu z ptakiem, co było okolicznością niezależną od pozwanego i wyłączającą prawo do żądania odszkodowania.

Wskazać należy, że zderzenie z ptakiem na które powoływała się strona pozwana, było lotem poprzedzającym lot powoda. W ocenie Sądu opóźnienie lotu wynikające z opóźnienia się poprzedniego rejsu nie spełnia przesłanek nadzwyczajnych okoliczności określonych w art. 5 ust. 3 oraz motywu 14 i 15 Rozporządzenia. Opóźnienie to nie stanowi bowiem nadzwyczajnej okoliczności wymienionej w motywie 14 i 15 powołanego rozporządzenia, której przewoźnik lotniczy nie mógł uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, skoro nie było ono efektem działania czynników zewnętrznych, na które przewoźnik nie miał jakiegokolwiek wpływu. Planowania rotacji lotów samolotu przez przewoźnika lotniczego nie można uznać za pozostające poza jakąkolwiek kontrolą przewoźnika lotniczego. Przewoźnik nie wykazał zaś aby zaistniałe w sprawie opóźnienie lotu było wynikiem okoliczności nie związanych z prowadzoną działalnością lotniczą i aby jego wystąpienie mogło zaistnieć niezależnie od sposobu prowadzenia działalności przez pozwanego.

O ile zatem zderzenie z ptakiem mogłoby być rozważane na gruncie art. 5 ust. 3 Rozporządzenia jako nadzwyczajna okoliczność, o tyle jednak jedynie w odniesieniu do lotu w toku którego doszłoby do takiego zderzenia. Rację ma również pełnomocnik powódki, wskazując, że przewoźnik organizując rotacyjny system rozkładu lotów (ten sam samolot wykonuje w sposób następujący po sobie kolejne loty) musi się liczyć z tym, że w razie wystąpienia nieprzewidzianej okoliczności przy zbyt małych odstępach czasowych pomiędzy lotami może dojść do opóźnienia kolejnych kursów. Oczywiście taki sam sposób organizacji działalności występuje również w innych gałęziach transportu (np. autobusowym), gdzie również logicznym następstwem opóźnienia pierwszego kursu danej maszyny jest opóźnienie drugiego kursu. Nie oznacza to jednak, że opóźnienia tych kolejnych kursów mogą być poczytane za usprawiedliwione, skoro równie dobrze przewoźnik kursy te mógł zorganizować przy użyciu innych maszyn. Sąd bynajmniej nie oczekuje aby na wypadek opóźnienia każdego kursu przewoźnik miał w gotowości samolot rezerwowy jednak nie można uznać aby brak jakiegokolwiek zabezpieczenia był w tym zakresie dopuszczalny. Tymczasem przewoźnik de facto stanął na stanowisku, że przeprowadzenie nieplanowanej kontroli technicznej samolotu pozwala na tolerowanie opóźnień dalszych lotów bez jakiegokolwiek limitu czasowego i bez żadnej rekompensaty dla pasażerów.

Z uwagi na powyższe, w punkcie pierwszym sentencji Sąd uwzględnił powództwo co do kwoty roszczenia głównego uznając, że pozwany nie wykazał okoliczności wyłączających jego odpowiedzialność.

Powództwo podlegało natomiast częściowemu oddaleniu w zakresie w jakim powód domagał się zasądzenia odsetek.

Sąd nie podzielił stanowiska powoda, że odszkodowanie za odwołanie lotu stawało się wymagalne z mocy prawa wraz z chwilą wystąpienia. Rozporządzenie nr 261/2004 nie określa terminu w jakim powinno zostać wypłacone odszkodowanie za odwołany lot. Art. 4 ust. 3 rozporządzenia nr 261/2004 określa natomiast, że odszkodowanie powinno być wypłacone pasażerom niezwłocznie jedynie w przypadku odmowy przyjęcia na pokład wbrew ich woli.

Odszkodowanie, które przysługuje powodowi, ma charakter zryczałtowanego świadczenia pieniężnego, którego źródłem jest przepis prawa. Jest to zatem świadczenie bezterminowe, w przypadku którego powstanie stanu wymagalności wymaga wezwania do zapłaty. Termin spełnienia świadczenia należy więc określać z zastosowaniem art. 455 k.c., zgodnie z którym jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Zgodnie z zaś art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które

dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Dłużnik popada zaś w opóźnienie, jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie oznaczonym lub wynikającym z właściwości zobowiązania.

Roszczenie o zasądzenie odsetek znajdowało oparcie w treści art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia chociażby nie poniósł żadnej szkody oraz bez względu na to, czy opóźnienie to było następstwem okoliczności, za które zobowiązany do spełnienia świadczenia odpowiada. W niniejszej sprawie powód nie wykazał, w jakiej dacie powoływane wezwanie do zapłaty zostało doręczone stronie pozwanej. Jednakże 15 lutego 2021 r. stronie pozwanej doręczono odpis pozwu, w którym przewidziano miesięczny termin na spełnienie świadczenia. Nie czyniąc temu obowiązkowi zadość w przedmiotowym terminie, z dniem 15 marca 2021 r. pozwany popadł w opóźnienie.

Z tych przyczyn, w pkt II wyroku powództwo zostało oddalone w części w jakiej domagali się odsetek.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w punkcie III wyroku zgodnie z art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. i przy uwzględnieniu końcowego wyniku procesu. Powództwo zostało uwzględnione w przeważającej części, dlatego pozwany powinien zwrócić powodowi wszystkie koszty procesu w łącznej kwocie 387 zł, na którą składały się: koszty zastępstwa procesowego w wysokości 270 zł (zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, a także opłata od pozwu w wysokości 100 zł.

Sygn. akt I C 962/20

ZARZĄDZENIE

Dnia 14 lutego 2023 r.

1. (...)
2. (...)
3. (...)

Sędzia Marek Jasiński